

Az ÓBUDAI EGYETEM ETIKAI KÓDEXE

BUDAPEST, 2018

(2018. február 5. napjától hatályos, 1. verziószámú változat)

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM.....	3
ELSŐ RÉSZ – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	4
Az Etikai Kódex célja	4
Az Etikai Kódex hatálya	4
Az Egyetem etikai alapelvei	4
MÁSODIK RÉSZ – A HALLGATÓKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK.....	6
HARMADIK RÉSZ – AZ OKTATÓKRA, KUTATÓKRA ÉS TANÁROKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK.....	7
NEGYEDIK RÉSZ – AZ EGYETEM MAGASABB VEZETŐIRE ÉS VEZETŐIRE, VALAMINT AZ EGYETEM DÖNTÉSHOZÓ TESTÜLETEINEK TAGJAIRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK	9
ÖTÖDIK RÉSZ – AZ EGYETEM POLGÁRAIRA VONATKOZÓ ETIKAI SZEMPONTBÓL MÉLTATLAN MAGATARTÁSOK	12
HATODIK RÉSZ – AZ ETIKAI BIZOTTSÁG	13
HETEDIK RÉSZ – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	13
1. melléklet.....	14
2. melléklet.....	18

PREAMBULUM

Az Óbudai Egyetem (továbbiakban: ÓE) Etikai Kódexe az Egyetem etikai önszabályozásának dokumentuma.

Az Etikai Kódex a mindennapi egyetemi tevékenységhez szükséges erkölcsi felelősség kérdéseit tárgyalja. Normákat – jogokat és kötelezettségeket – határoz meg, amelyek követésével az Egyetem polgárai hozzájárulnak az Egyetem hagyományainak és jó hírnevének, szakmai és intézményi integritásának megőrzéséhez, ápolásához.

Az Etikai Kódex alapja az Egyetem polgárai által közösen elfogadott azon értékrendszer, amely az Egyetem célkitűzéseinek és a társadalomban betöltött szerepének felel meg. Ennek az értékrendszernek az etikai vonatkozásait az Etikai Kódex rögzíti.

Az Etikai Kódex elsősorban olyan területeken fogalmaz meg elvárásokat, amelyekről jogi szabályzatok nem rendelkeznek. Az Etikai Kódex segíthet abban, hogy mérlegeljünk döntések előtt, vagy megítéljünk cselekedeteket akkor, amikor a jogszabályok és belső szabályzatok nem adnak pontos iránymutatást.

ELSŐ RÉSZ – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az Etikai Kódex célja

- 1.§** (1) Az Etikai Kódex az Egyetem küldetésnyilatkozatában és értékrendjében megfogalmazott és polgárai (azaz oktatói, kutatói és más alkalmazottai, valamint hallgatói) által általánosan elfogadott értékekből indul ki, tükrözi az Egyetem céljait, önmagáról kialakított képét, továbbá az általános etikai értékeket.
- (2) Az Etikai Kódex célja megfogalmazni az Egyetem polgáraitra vonatkozó, társadalmi közmegegyezésen alapuló, általános emberi értékeket kifejező normákat. Ezért etikus magatartásnak – a Kódex által érintett kérdésekben – az tekinthető, amely a Kódexben megfogalmazott elvárásokkal összhangban áll.
- (3) Az Etikai Kódex célja biztosítani, hogy az Egyetem polgárai munkájukat erkölcsi értelemben is számon kérhetően végezzék, és hogy a rájuk rótt, esetleg erkölcsileg nem méltányos feladatokat, követelményeket hátrányos következmények nélkül visszautasíthassák, azokkal szemben felléphessenek.
- (4) Az Egyetem a felsőoktatás és a társadalom műszaki és gazdasági szellemi elitjének felkészítéséhez is hozzájárul, az Etikai Kódex célja ezért a jövő szakmai-szellemi elitjének felkészülését olyan etikai normákkal segíteni, amelyek hozzájárulnak a társadalom jobbá tételéhez.

Az Etikai Kódex hatálya

- 2. §** (1) Az Etikai Kódex az Egyetem összes polgárára, valamint oktatási és kutatási feladatokat bármilyen jogviszony alapján ellátó személyekre vonatkozik.
- (2) Ahhoz, hogy az Etikai Kódex meghatározó legyen az Egyetem életében, az Egyetem polgárainak az Etikai Kódexben megfogalmazott normákat és elvárásokat el kell fogadniuk, és azokat – tanulmányi és munkaidőben és azon kívül is – érvényesíteniük kell. Az Etikai Kódex kiterjed az Egyetem polgárainak egyetemi és azon kívüli azon tevékenységeire, melyek kihatnak az Egyetem társadalmi megítélésére, hírnevére.
- (3) Az Egyetemmel más módon kapcsolatba kerülő személyektől (pl. az Egyetemtől területet bérlő cégek alkalmazottai, tanfolyamon részt vevő személyek) elvárható, hogy tiszteletben tartsák az Egyetem etikai alapelveit.

Az Egyetem etikai alapelvei

- 3. §** (1) Az Egyetem jó hírneve, elismertsége és megbecsültsége a társadalomban olyan érték, amelynek védelme, megőrzése az Egyetem minden polgárának erkölcsi és etikai kötelessége. Minden egyetemi polgárnak – oktatóknak, kutatóknak, hallgatóknak - annak tudatában kell lennie, hogy cselekedeteivel, viselkedésével az Egyetemet képviseli. A jelen Etikai Kódex hatálya alá eső személyek sem hivatalos tevékenységük során, sem azon kívül nem csorbíthatják ezt az értéket, sem tudatos cselekedet, sem mulasztás, sem az elvárható gondosság hiánya, sem hanyagság

révén. Nem sérthetik az Egyetem érdekeit, nem akadályozhatják, vagy hátráltathatják törekvései, stratégiai céljai megvalósításában.

(2) Az etikus magatartás alapelve előírja, hogy az Etikai Kódex hatálya alá eső személyek feleljenek meg az alábbi elvárásoknak:

- a) mindenkor tartsák tiszteletben önmaguk és mások emberi méltóságát;
- b) a mások iránti tisztelettel nyilvánítsák ki véleményüket, illetve a saját tevékenységükre vonatkozó véleménynyilvánítást fogadják nyitottsággal;
- c) minden megengedett módon támogassák és segítsék egymást egyetemi feladataik elvégzésében, figyelembe véve egymás személyiségi jogait, egymás és az Egyetem érdekeit;
- d) egymás munkáját és megvalósult eredményét becsülik meg;
- e) törekedjenek a toleráns, nyílt, becsületes együttműködésre, illetve az udvarias, konstruktív, segítőkész hozzáállásra;
- f) az erőszakos és sértő megnyilvánulások, illetve a szexuális zaklatás minden formáját utasítsák el, és azokkal szemben lépjenek fel;
- g) a döntéseikben törekedjenek a tárgyilagos megítélésre, kerüljék az előnyös vagy hátrányos elbírálást, valamint a nemi, etnikai, vallási és politikai alapon történő megkülönböztetést;
- h) kerüljék el vagy oldják fel az összeférhetetlenséget jelentő helyzeteket, különösen az alábbi eseteket:
 - ha) ha az oktató vele rokoni, baráti, esetleg vele ellentétben álló hallgatót vizsgáztat,
 - hb) ha valaki külső funkciója vagy több megbízása révén saját megbízója, vezetője lesz;
 - hc) ha valaki saját hallgatóját vagy tanszéke kurzusának hallgatóját külön pénzért oktatja;
 - hd) ha a vezetőnek beosztottjával, oktatónak hallgatójával kialakult párkapcsolata esetén a korábbi alá-, fölérendeltség megmarad;
- i) lépjenek fel az Egyetemen előforduló visszaélésekkel szemben, azok megszüntetésére saját illetőségi körében tegyen lépéseket, még akkor is, ha ezzel személyes konfliktust vállal fel;
- j) lépjenek fel a korrupció és megvesztegetés vagy annak kísérletének minden formája ellen, munkaköri feladataik teljesítése során sem közvetlen, sem közvetett módon ne fogadjanak el vagy ajánljanak fel pénzt, ajándékot, szolgáltatást vagy bármilyen más előnyt (üzleti ajándék csak akkor fogadható el, illetve csak akkor kínálható fel, ha az csekély értékű, önkéntes és alkalmi alapon történik, de ez soha nem lehet sem készpénz, sem pedig készpénzt helyettesítő eszköz);
- k) törekedjenek minél szélesebb körű belső nyilvánosságra, és igényeljék a megfelelő tájékoztatást az őket is érintő kérdésekről és döntésekről;
- l) szakmai előmenetel érdekében ne ajánljanak fel, ne kérjenek, illetve ne fogadjanak el anyagi, szexuális vagy más egyéb szolgáltatást;
- m) csak olyan munkát vállaljanak el, amely az Egyetem érdekeit nem sérti;
- n) törekedjenek arra, hogy etikai jellegű konfliktusaikat türelmes párbeszédben, egymás között oldják meg, ha ez nem lehetséges, akkor forduljanak az Etikai Bizottsághoz és – a személyiségi jogok szem előtt tartásával – az Egyetem nyilvánosságához.

(3) A károkozás tilalma kapcsán az alábbi magatartás elvárt az Etikai Kódex hatálya alá eső személyektől:

- a) mindenkor tartózkodjanak az Egyetem jó hírnevének csorbításától és saját

tevékenységükben a legjobb tudásuk szerint járuljanak hozzá az Egyetem célkitűzéseinek megvalósításához és vállalt feladataik elvégzéséhez;

- b) lépjenek fel az olyan megnyilvánulásokkal szemben, amelyek az Egyetemet negatív színben tüntetik fel;
- c) viseljenek felelősséget az Egyetem vagyontárgyainak rendeltetészerű használatáért és megóvásáért, és csak olyan feladat elvégzésére használják az egyetemi infrastruktúrát, amelyről közvetlen vezetőjüknek tudomásuk van, és amelynek felhasználásával egyetértenek.

(4) Az Egyetem polgárai elvárhatják, hogy bízzanak becsületességében és arra való törekvésében, hogy az Egyetem etikai elvárásait megtartja. Az Egyetem polgárának ugyanakkor kötelessége feladatait becsületesen, saját erejéből teljesíteni és másokkal szemben ugyanezt a bizalmat és becsületességet gyakorolni.

(5) Az Egyetem polgárának joga, hogy amennyiben erkölcsi sérelem éri, állásfoglalásért az Etikai Bizottsághoz fordulhasson. Az Egyetem polgárának joga elvárni az Egyetem támogatását etikai konfliktusok esetében, ha magatartása összhangban van jelen Etikai Kódexszel.

MÁSODIK RÉSZ – A HALLGATÓKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK

- 4. §.** (1) A hallgatóval szembeni, a becsületes szakmai munkához fűződő elvárások az alábbiak:
- a) a tanórára és egyéb foglalkozásokra felkészülten és idejében érkezzen meg;
 - b) tisztességes eszközökkel segítse a többi hallgató munkáját, szakmai előmenetelét;
 - c) munkája során csak megengedett eszközöket használjon fel, nem megengedett eszközök használatára kísérletet se tegyen, illetve ne nyújtson ehhez aktív segítséget másoknak;
 - d) az Egyetemen tanultakat ne használja fel rosszindulatú módon (ilyen például számítógépes vírusok írása, jogosulatlan behatolás mások számítógépébe, szakmailag nem biztonságosnak tartott megoldások alkalmazása);
 - e) munkája során saját kutatási eredményeit közölje, a plágium elkerülésére az idegen forrásokat – az oktató által megkívánt vagy az adott szakterület publikációs szokásainak megfelelő formában – jelölje meg, az idézetek, források helyét pontosan adja meg az alábbi esetekben:
 - ea) ha valaki más írott vagy szóbeli közleményéből akár csak egy rövid részt is szó szerint idéz;
 - eb) ha valaki más írott vagy szóbeli közleményéből szabadon összefoglalva idéz;
 - ec) ha valaki más valamely gondolatát, véleményét, elméletét (modelljét stb.) felhasználja;
 - ed) ha valaki más által megállapított tény, statisztikai adatot vagy illusztrációt felhasznál;
 - f) a tudomására jutott plágium elkövetését tisztázza, szükség esetén etikai eljárást kezdeményezzen;
 - g) vélemény-nyilvánításokkor (például oktatók hallgatói véleményezése) tisztességes, megfontolt, elfogulatlan válaszokat adjon.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak megszegésén túlmenően, a kötelességekkel összefüggésben a hallgató etikai vétséget követ el az alábbi esetekben:
- a) amennyiben zárthelyi számonkéréskor vagy házi dolgozat elkészítésekor olyan segédeszközöket használ vagy kísérel meg felhasználni, amelyeknek igénybevitelére

- oktatója felhatalmazást nem ad;
- b) amennyiben írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor más személytől veszi át a helyes választ akár személyesen, akár kapcsolattartó készüléken keresztül (pl. mobiltelefon);
 - c) amennyiben írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor maga helyett más személyt bíz meg a feladat teljesítésével, vagy más helyett kíséri meg a teljesítést;
 - d) amennyiben vizsgakérdéseket jogosulatlanul megszerez, vagy azok megszerzésére kísérletet tesz;
 - e) amennyiben egy másik hallgató vagy más személy által összegyűjtött anyagot vagy más által elvégzett kutatást, munkát, illetve annak összefoglalását (pl. házi dolgozatok, szakdolgozatok, szakmunkák) sajátjának feltüntetve, mint önálló munkát mutat be, illetve nyújt be;
 - f) amennyiben, bár más személlyel vagy személyekkel együtt dolgozott, de az elvégzett közös munkát saját önálló munkájaként tünteti föl, illetve a közös munkában való részvételének mértékéről hamis benyomást kelt;
 - g) amennyiben valamely elvégzett anyaggyűjtésnek vagy kutatásnak írásbeli összefoglalását (pl. házi dolgozat) vagy annak egy részét tanulmányi előmenetele, kreditpont vagy más előny szerzése céljából annak az oktatónak előzetes engedélye nélkül (illetve a hozzájárulás feltüntetése nélkül), akihez a munkát eredetileg benyújtotta, egyidejűleg vagy más alkalommal más oktatóhoz is beadja;
 - h) amennyiben valamely tantárgyra kapott értékelést (érdemjegy vagy teljesítést igazoló aláírást) meghamisít (átjavít vagy jogosulatlanul az okiratba bevezet);
 - i) amennyiben a hallgató eredményeket valódi személyes munka nélkül állít elő, vagy saját, vagy valaki más munkájának eredményeit meghamisítja;
 - j) amennyiben írott vagy szóbeli megnyilatkozásaiban bárki más gondolatát, állítását vagy azok megfogalmazását felhasználva a forrás feltüntetését elmulasztja, és így azt a sajátjának tünteti fel;
 - k) amennyiben társának tanulmányi és/vagy szakmai ügyekben szükséges információt visszatart vagy megcsonkít;
 - l) amennyiben társának tanulmányi vagy szakmai ügyekben félrevezető információt ad;
 - m) amennyiben tanulást segítő eszközt (könyvtári könyvet, folyóiratot, hangzó- vagy képi anyagot, stb.) megcsonkít, vagy bármilyen más módon hozzáférhetetlenné tesz;
 - n) amennyiben társa – egy másik hallgató – tanulmányaihoz szükséges, számítógépen feldolgozható formában tárolt adatokat megváltoztatja, megsemmisíti;
 - o) amennyiben társának olyan forrásanyagot ad vagy jelöl meg (pl. az Interneten), ami félrevezető, hibás, vagy a felhasználása éppenséggel veszélyes;
 - p) amennyiben a fentebb felsorolt etikai vétségekhez aktív segítséget nyújt.

HARMADIK RÉSZ – AZ OKTATÓKRA, KUTATÓKRA ÉS TANÁROKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK

- 5. §.** (1) Az oktatókra, kutatókra és tanárookra vonatkozó különleges etikai irányelvek, jogok és kötelességek az alábbiak:
- a) Az Egyetem oktatója, kutatója és tanára elvárhatja, hogy munkahelye ne akadályozza számára a szakmai képzést, illetve a folyamatos továbbképzés lehetőségét;
 - b) az Egyetem oktatója, kutatója és tanára felelőssége a rábízott hallgatók erkölcsi és emberi nevelése, a példamutatás, szükség esetén az emberi, nevelői segítség nyújtása;
 - c) az oktató, kutató vagy tanár felelőssége, hogy olyan munkakört, feladatot vállaljon el, amelynek betöltésére, illetve megoldására szakmailag felkészült;
 - d) az oktató, kutató vagy tanár felelőssége, hogy a feladatát a legjobb képességei szerint

végezze el, és minden tőle telhetőt elkövessen, hogy a hallgatók a leghatékonyabban sajátítsák el a vonatkozó korszerű ismereteket.

(2) Az oktatókra, kutatókra és tanárookra vonatkozó további általános köteleességek:

- e) ne tegyen munkatársaira vagy a hallgatókra lekicsinylő, bántó, igazságtalan megjegyzést;
- f) kötelessége, hogy fogadja nyitottan a szakmai vagy más kérdésekkel hozzá forduló munkatársat vagy hallgatót;
- g) a munkatársak szakmai fejlődését támogassa, ezzel összefüggésben a munkatársai munkájában észlelt hibát vagy hiányosságot az érintett munkatárssal megbeszélje, konstruktív kritikát megfogalmazzon;
- h) kizárólag a tanulmányi, illetve egyetemi ügyekkel kapcsolatban adhat utasítást a hallgatóknak, de ebbe beleértendő az Egyetem etikai normáinak betartására vonatkozó figyelmeztetés és utasítás is, ha azt a hallgató megsérti;
- i) az Egyetem érdekeit érintő külső megbízásairól tájékoztassa vezetőjét (a tájékoztatási kötelezettség akkor is fennáll, ha nem biztos abban, hogy az adott megbízás nem érinti az Egyetem érdekeit);
- j) ragaszkodjon a tényekhez, a tudományos igazsághoz és a tudományos módszerekkel kapott adatokhoz, az azokból levont következtetéseket szakmai tisztességgel kell képviselnie;
- k) törekedjen arra, hogy a kutatási eredmények minél szélesebb nyilvánosság elé kerüljenek, részben a szakmai nyilvánosság előtt történő megmérettetés, részben a kutatás nyíltsága céljából.

(3) Az oktatókra, kutatókra, tanárookra vonatkozó szakmai köteleességek:

- l) az általa meghirdetett órát a megadott helyen és időpontban, késés nélkül maga tartsa meg, és – indokolt és felettesével előre egyeztetett esetektől eltekintve – ne mászt küldjön maga helyett, az esetleges változásokról a hallgatókat megfelelő módon és időben tájékoztassa;
- m) az órát felkészülten tartsa meg, tegyen meg minden tőle telhetőt a hallgatók számonkérésre történő felkészítésére;
- n) a hallgatói számára feldolgozható ismereteket adjon elő és e célból is tartson folyamatos kapcsolatot a hallgatóival, szakmai elvárásairól a hallgatókat egyértelműen tájékoztassa;
- o) kövesse szakterülete fejleményeit, legyen tisztában azokkal, és építse be előadásaiba, gyakorlataiba;
- p) ügyeljen az ismereteket összefogó írásos anyag meglétére, amely tartalmazza a szakmai fejlődés új ismereteit;
- q) a szóbeli vizsgáztatást szervezze úgy, hogy a vizsgázón kívül lehetőleg más is (például a következő felkészülő hallgató) jelen legyen, kerülve a négy szemközi vizsgáztatást;
- r) a számonkéréskor ügyeljen arra, hogy a becsületes hallgatók ne szenvedjenek hátrányt, amiért valamely társuk esetleg csalást követ el;
- s) a kiadott egyetemi vagy otthoni feladatoknál az oktató törekedjen arra, hogy kiküszöbölje az olyan körülményeket, melyek a csalást megkönnyítik vagy arra csábítanak (például feleslegesen nehéz, de csalással könnyen teljesíthető feladat);
- t) figyelmeztesse a hallgatót, ha észleli, hogy az csalást követ el számonkérésnél, újabb kísérlet esetén pedig függessze fel a számonkérést;
- u) az értékelés nyilvános és egységes szempontok szerint, elfogulatlanul történjék, ezzel összefüggésben ügyeljen az egyes vizsgaalkalmak egyenletes elosztására, valamint a feladatsorok egyforma nehézségi szintjére.
- v) rossz érdemjegyű vizsga esetén egyértelműen hozza a vizsgázó tudomására az

- értékelése indokait és az elvárt helyes választ, ha a hallgató ezt kéri;
- w) az érdemjegyet az oktató úgy kezelje, hogy a hallgató neve és érdemjegye összekapcsolva az Egyetemen kívülről (például korlátlan hozzáférésű honlapon) ne legyen hozzáférhető;
 - x) kövessen el mindent annak érdekében, hogy hallgatói a vizsgakérdéseket a számonkérés időpontja előtt jogosulatlanul ne szerezhessék meg;
 - y) munkája során saját kutatási eredményeit közölje, a plágium elkerülésére az idegen forrásokat – az adott szakterület publikációs szokásainak megfelelő formában – jelölje meg, az idézetek, források helyét pontosan adja meg az alábbi esetekben:
 - ea) ha valaki más írott vagy szóbeli közleményéből akár csak egy rövid részt is szó szerint idéz;
 - eb) ha valaki más írott vagy szóbeli közleményéből szabadon összefoglalva idéz;
 - ec) ha valaki más valamely gondolatát, véleményét, elméletét (modelljét stb.) felhasználja;
 - ed) ha valaki más által megállapított tény, statisztikai adatot vagy illusztrációt felhasznál;
 - z) a tudomására jutott plágium elkövetését tisztázza, szükség esetén az etikai eljárást indítsa meg.

**NEGYEDIK RÉSZ – AZ EGYETEM MAGASABB VEZETŐIRE ÉS VEZETŐIRE,
VALAMINT AZ EGYETEM DÖNTÉSHOZÓ TESTÜLETEINEK TAGJAIRA
VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK**

- 6. §.** (1) Az Egyetem vezető beosztású polgáraitra vonatkozó különleges etikai irányelvek és köteleességek:
- a) az általa irányított szervezetet, intézményt jogi, gazdasági, erkölcsi felelősséggel, szakmai és beosztottjai iránti elkötelezettséggel vezesse;
 - b) törekedjen arra, hogy beosztottjainak szakmai előmenetelét és fejlődését biztosítsa;
 - c) törekedjen a munkavégzéshez szükséges megfelelő személyi feltételek és szakmai utánpótlás biztosítására;
 - d) törekedjen arra, hogy a vezetése alatt álló szervezeti egységben támogató, konstruktív munkahelyi légkör alakuljon ki, ezzel összefüggésben figyeljen munkatársai szakmai és emberi problémáira, illetve észrevételeik meghallgatásakor legyen türelmes, tapintatos;
 - e) a szervezeti egységében felmerülő szakmai és nem szakmai problémák belső megoldását segítse, munkatársait erre biztassa, vitás helyzetben hallgassa meg mindegyik érdekeltet;
 - f) törekedjen arra, hogy döntései jól előkészítettek legyenek, ezzel összefüggésben kérje ki és hallgassa meg munkatársai véleményét, ötleteit, illetve bátorítsa őket, hogy bekapcsolódjanak munkája tervezésébe;
 - g) csak olyan feladatokkal bízza meg beosztottjait, amelyek teljesítése a beosztott felkészültsége, pozíciója és aktuális feladatai alapján joggal elvárható;
 - h) törekedjen arra, hogy munkatársai számára a rájuk bízott feladatok elvégzéséhez szükséges információk és feltételek időben rendelkezésre álljanak, a feladattal megbízott munkatársait az elvégzendő feladatokról időben tájékoztassa;
 - i) csak olyan beosztott munkatársát javasolja az Egyetem valamely döntéshozói testületének munkájában való részvételre, aki szakértelme és képzettsége, valamint erkölcsi magatartása alapján alkalmas erre, és a munkaköri feladatai mellett képviselni tudja az őt delegáló intézménynek és az intézmény dolgozóinak érdekeit;
 - j) a megbeszélések, ülések kezdési időpontja mellett tájékoztassa munkatársait azok várható időtartamáról is, az időbeli pontosságot követelje meg beosztottjaitól;
 - k) közölje beosztottjaival, ha munkájukban szakmai hibát észlel, a beosztottai által elvégzett munkát objektív módon értékelje, ismerje el;
 - l) döntéshozói pozíciójával ne éljen vissza sem tanulmányi kedvezmények vagy szociális juttatások odaítélésekor, sem más jellegű döntéseiben;

- m) fejlessze vezetői képességeit és felkészültségét;
- n) kövesse a rá vonatkozó normákat és jogszabályi kötelezettségeket, magatartása és a döntéseit befolyásoló megfontolásai legyenek példamutatók beosztottjai számára.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megszegésén túlmenően az Egyetem vezetői beosztású polgára etikai vétséget követ el az alábbi esetekben:

- a) amennyiben nem biztosítja beosztottjainak a teljes esélyegyenlőséget, nyilvánosságot, különösen a pályázati, publikálási, tudományos minősítési helyzetekben;
- b) amennyiben kihasználja az alá-fölérendeltséget a munkavégzésre irányuló jogviszonnyal nem közvetlenül összefüggő helyzetekben;
- c) amennyiben politikai, világnézeti szempontból befolyásolja beosztottjait;
- d) amennyiben pályázatába formailag bevon olyan neves szakembereket, akik a pályázat nyeresi esélyeit növeli, de akik a pályázatban leírt munka végrehajtásában várhatóan érdemben nem vesznek részt;
- e) amennyiben hozzájárul nevének feltüntetéséhez egy tudományos közleményen akkor, ha érdemben nem vett részt a munkában;
- f) amennyiben külső érdekeltséggel is rendelkezik (kft., igazgatósági tagság, stb.) és munkája, üzleti tanácskozásai során nem teszi egyértelművé, hogy az adott helyzetben milyen minőségben, milyen szervezet képviselőjeként és érdekében tevékenykedik;
- g) amennyiben döntést befolyásoló helyzetben részt vesz pályázatban, vagy beosztottja, munkatársa pályázatát véleményezi, és ezt az összeférhetetlenséget a döntés idejére nem oldja fel (például úgy, hogy kilép a döntéshozó testület munkájából az adott időre);
- h) amennyiben saját szakmai rangjával vagy beosztásával beosztottjainak értékelését befolyásolja (például PhD, doktori és habilitációs eljárások esetén);
- i) amennyiben hallgatói vezetőként beosztását tanulmányi előny szerzésére felhasználja, vagy hagyja, hogy ebben szerepet játsszon (pl. vizsgázás, ösztöndíj elnyerések).

7. §. (1) Az Egyetem döntéshozó testületeinek tagjára vonatkozó különleges etikai irányelvek és köteleességek:

- a) köteles a testület ülésén felkészülten részt venni, és mindent elkövetni annak érdekében, hogy az Egyetem polgárainak életét, körülményeit befolyásoló döntések a lehető legmegalapozottabbak legyenek;
- b) amennyiben a megalapozott döntés meghozatalának feltételei nincsenek biztosítva, akkor a tartózkodás, változtatás kezdeményezése vagy a lemondás erkölcsi kötelesség;
- c) döntéshozó helyzetben a tényeket objektíven mérlegelő, az általa képviselt szervezeti egység véleményét és érdekeit tükröző álláspontja alapján szavazzon;
- d) a titkosan szavazó testületben (személyi döntések, tudományos minősítés esetén) törekedjen arra, hogy a szavazást megelőző vitában vagy a bizottság zárt ülésén véleményének, dicsérő vagy kritikus megjegyzéseinek hangot adjon;
- e) a titkosan szavazó testület ülésén törekedjen arra, hogy a személy, akiről döntés születik, korrekt, csak az adott eljárás szempontjait mérlegelő eljárásban részesüljön.

8. §. (1) Az intézményt képviselő egyetemi polgárokra vonatkozó különleges etikai irányelvek és köteleességek:

- a) tevékenységükben vegyék figyelembe, hogy az Egyetem elsődleges feladatai az oktatás és a műszaki-tudományos kutatás-fejlesztés;
- b) legyenek tudatában annak, hogy az Egyetemet, illetve annak adott szervezeti egységét képviselik, így döntéseik vagy az általuk adott tájékoztatás az Egyetem, illetve az adott szervezeti egység állásfoglalása is;
- c) az előre megadott időpontokban, félfogadási időben a szakmai ügyekben hozzájuk forduló hallgatókat, oktatókat, valamint más munkatársakat hatékonyan és gyors ügyintézással segítsék;

- d) az Egyetem egészét (intézményeit, tevékenységét, szervezeteit, stratégiáját, stb.) érintő kérdésekben külső személynek vagy intézménynek, szervezetnek csak az Egyetem rektora vagy kancellárja, illetve az adott nyilatkozattételre általuk meghatalmazott megbízottja adhat, vagy írhat le nyilatkozatot.

ÖTÖDIK RÉSZ – AZ EGYETEM POLGÁIRAIRA VONATKOZÓ ETIKAI SZEMPONTBÓL MÉLTATLAN MAGATARTÁSOK

- 9. §.** (1) Az Óbudai Egyetemhez méltatlanná válik az Egyetem azon polgára, aki a fenti magatartási követelményeket súlyos megsértésével szegi meg és amely magatartás az elkövetett cselekmény tárgyi súlya és az elkövetés körülményei alapján alkalmas arra, hogy az elkövető által betöltött beosztás tekintélyét vagy az Egyetem jó hírnevét, illetve a jó felsőoktatásba, közigazgatásba vetett társadalmi bizalmat súlyosan rombolja, így különösen
- a) aki a magyar állam vagy annak szervei vagy az Egyetem megbecsülésének, azok bármely munkatársa becsületének csorbítására alkalmas valótlan tény munkahelyén vagy nagy nyilvánosság előtt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ,
 - b) aki nagy nyilvánosság előtt vagy az Egyetemen neki felróható ittas vagy más bódult állapotban botrányszerűen viselkedik,
 - c) aki az Egyetemen vagy nagy nyilvánosság előtt a szexuális vágy kielégítésére vagy felkeltésére közvetlenül irányuló tevékenységet végez,
 - d) aki az Egyetemen másokat szexuálisan zaklat, vagy szokásszerűen a nemiségre való személyeskedő utalásokkal vagy gesztusokkal kényelmetlen helyzetbe hoz,
 - e) aki szokásszerűen arra törekszik, hogy az Egyetemen mást állandó rettegésben tartson,
 - f) aki az Egyetemen vagy nagy nyilvánosság előtt mással kapcsolatban nemére, faji hovatartozására, eredetére, bőrszínére, nemzeti, nemzetiségi etnikai hovatartozására, anyanyelvére, fogyatékoságára, egészségi állapotára, vallási vagy világnézeti meggyőződésére, politikai véleményére vagy pártállására, családi állapotára, anyaságára, terhességére, apaságára, szexuális irányultságára, nemi identitására, életkorára, társadalmi származására, vagyoni helyzetére, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellegére, határozott időtartamára, vagy az érdekképviseleti szervezeti tagságára tekintettel becsületének csorbítására alkalmas kifejezést használ vagy ilyen cselekményt követ el,
 - g) aki az Egyetemen üzletszerűen magáncélú kereskedelmi tevékenységet végez,
 - h) aki mást – a munkaköri kötelességgént jogszerűen alkalmazott kényszer, valamint a jogos védelem esetét ide nem értve – tettelesen bántalmaz,
 - i) aki az Egyetem polgáraként a tudomására jutott – a közérdekű adatok és közérdekből nyilvános adatokat kivéve – bizalmas adatot, információt saját anyagi vagy haszonszerzés célra felhasznál,
 - j) akivel szemben egy év alatt három vagy annál több etikai vétség elkövetése miatt megrovás büntetéseket szabtak ki.

HATODIK RÉSZ – AZ ETIKAI BIZOTTSÁG

10. §. (1) Az Óbudai Egyetem az etikai normák érvényesítését vitás helyzetekben az egyetemi Etikai Bizottság útján gyakorolja.
- (2) Az Etikai Bizottság – felkérésre vagy saját kezdeményezésre – az etikai szempontból megítélhető vitás helyzetekben foglal állást, és ezzel segíti a konfliktusok feloldását. Az Etikai Bizottság elsődleges célja, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel az Etikai Kódexben rögzítetteket és az egyetemi élet gyakorlatát összhangba hozza.
- (3) Annak érdekében, hogy az Etikai Kódexben rögzített etikai normák az egyetem életében érvényesüljenek, mindenki, akire az Etikai Kódex vonatkozik, köteles együttműködni az Etikai Bizottsággal.
- (4) Az Etikai Bizottság működéséről, az etikai eljárás lefolytatásának menetéről a jelen szabályzat 1. melléklete rendelkezik.

HETEDIK RÉSZ – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 11.§ (1) Jelen szabályzat a Szenátus általi elfogadást követően, 2018. február 5-én lép hatályba.
- (2) Jelen Szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az Óbudai Egyetem Etikai Kódexének 2013. március 19. napjától hatályos 2. verziószámú változata.

Budapest, 2018. január 29.

Prof. Dr. Réger Mihály
rektor

Szigeti Ádám
kancellár

Záradék:

Az Óbudai Egyetem Etikai Kódexét a Szenátus a 2018. január 29-ei ülésén az SZ-CXL/8/2018. számú határozatával fogadta el. Hatályos: 2018. február 5. napjától.

Handwritten mark

Az Etikai Bizottság működéséről, az etikai eljárás lefolytatásának menetéről az Etikai Bizottság működési rendje rendelkezik az alábbiak szerint.

1. Az Etikai Bizottság összetétele

- (1) Az Etikai Bizottság 3 fő oktató, 2 fő hallgató és 1 fő nem oktató képviselőből áll.
- (2) A Bizottság oktató képviselőit a rektor, hallgató tagjait az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat, nem oktató képviselőjét pedig a kancellár delegálja, három éves időtartamra.
- (3) A bizottsági tagok jelölésénél és megválasztásánál úgy kell eljárni, hogy az Etikai Bizottság tagjai az Egyetem köztisztviselők közül kerüljenek ki.
- (4) Amennyiben valamely ok miatt a bizottság létszáma az (1) pontban meghatározott létszámot nem éri el, a Szenátusnak gondoskodnia kell a megüresedett bizottsági hely mielőbbi betöltéséről.
- (5) A megválasztott Etikai Bizottság többségi szavazással választ elnököt és titkárt tagjai közül. Az Etikai Bizottság titkársági feladatainak ellátásában a Rektori Hivatal működik közre.

2. Illetékesség

- (1) Az Etikai Bizottság illetékes eljárni az Egyetem polgárait érintő etikai vonatkozású ügyek feltárásában, a körülmények kivizsgálásában és dokumentálásában, az ügy súlyossági fokának megállapításában.
- (2) Ha az Etikai Bizottság a rendelkezésre álló adatok alapján
 - a) bűncselekmény alapos gyanúját állapítja meg, akkor az ügyet a saját illetékessége körének határáig feltárja és a feltárás eredményével együtt írásos javaslatot tesz a rektornak arra, hogy az ügy adatait az illetékes hatósághoz eljuttassa;
 - b) fegyelmi vétség alapos gyanúját állapítja meg, akkor az ügyet a fegyelmi jogkör gyakorlójának küldi meg azzal, hogy további intézkedéseit tegye meg;
 - c) azt állapítja meg, hogy a bepanaszolt magatartása vagy a vizsgálat során a bizottság előtt ismertté vált más cselekmény nem bűncselekmény, illetve nem fegyelmi vétség, etikai szempontból azonban kifogásolható, akkor a bepanaszolt személyt etikailag elmarasztalja;
 - d) megállapítja, hogy a panasz alaptalan, akkor a panaszt elutasítja.

3. Hatáskör

- (1) Az Etikai Bizottság hatáskörébe tartozik vitás esetekben az egyetemi hallgatók és alkalmazottak etikai kötelezettségeinek tisztázása, alaptalan vádaskodás esetében az Egyetem polgárainak védelme.
- (2) Az Etikai Bizottság feladata, hogy
 - a) figyelemmel kísérje és értékelje az etikai vonatkozású jelenségeket az Egyetemen,
 - b) a visszaesésekre felhívja a figyelmet,
 - c) állást foglaljon egyes esetekkel kapcsolatban,
 - d) megállapítsa, hogy valamely esetben történt-e etikai vétség,

- e) megállapítsa az etikai vétség súlyosságát és tájékoztassa erről a munkáltatói jogokat gyakorló személyt.
- (3) Az Etikai Bizottság eljárásait önállóan kezdeményezi, vagy megkeresésre végzi el.
- (4) Amennyiben a kivizsgálás során az Etikai Bizottság hatáskörén túlmutató visszasságokat tapasztal, az ügy megfelelő hatáskörű fórumhoz történő továbbításáról gondoskodik.

4. Az Etikai Bizottság működésének rendje

- (1) Az Etikai Bizottság szükség szerint ülészik. A bizottsági ülések gyakoriságát és az ülésezési rendet a bizottság saját hatáskörében szabályozza.
- (2) Az Etikai Bizottsághoz megkereséssel bármely egyetemi polgár saját személyében vagy vezetőként az általa irányított intézmény képviselőjében fordulhat írásban vagy szóban.
- (3) A megkeresést nyilvántartásban kell rögzíteni. A nyilvántartásban szerepelnie kell az alábbi információknak:
- a) a megkeresés időpontja;
 - b) a megkereső személy (a panaszos) adatai (név, elérhetőség);
 - c) a felpanaszolt személy vagy intézmény adatai (név, elérhetőség);
 - d) a megkeresés tárgya;
 - e) az esetleges bizonyítékok, illetve a részletek ismertetése.
- (4) A megkeresésnek iktatószámot kell adni. A beérkezett anyagokat a Rektori Hivatal irattára kezeli.
- (5) Az elnök és a titkár a megkeresést követő tizenöt napon belül deklarálja az Etikai Bizottság illetékességét, amelynek során megállapítja, hogy
- a) az Etikai Bizottság illetékes-e a megkeresés tárgyában;
 - b) a megkeresés intézkedést igényel-e;
 - c) a megkeresés nyomán szükséges-e kivizsgálás megindítása.
- (6) Az illetékesség megállapításáról, eredményéről a deklarációt követő tizenöt napon belül minden esetben tájékoztatja a panaszost és a felpanaszoltat. Ha az eset intézkedést igényel, akkor az illetékesség deklarációját úgy kell lefolytatni, hogy ha a megkeresés indokolatlan volt, akkor – az esetleges retorziók elkerülése érdekében – a megkeresés megtörténte ne kerülhessen nyilvánosságra. Amennyiben az eset intézkedést igényel, a titkár
- a) értesíti az intézkedés megindításáról a panaszost és a felpanaszolt személyt, vagy az intézményt képviselő személyt;
 - b) a bizottság soraiból kijelöli és értesíti az ügy referensét;
 - c) a referenst ellátja a szükséges dokumentumokkal.
- (7) A titkár mind az intézkedést igénylő, mind az intézkedést nem igénylő ügyekről tájékoztatja az Etikai Bizottságot a soron következő bizottsági ülésen.
- (8) A referens, amennyiben szükséges, további információkat szerez be a panaszostól és a felpanaszolttól. A rendelkezésére álló dokumentumok áttanulmányozása után bemutatja az esetet az Etikai Bizottságnak, amely dönt a kivizsgálás megindításáról.
- (9) A kivizsgálás során a referens a feleken kívül más, az ügyben érintett személyekkel is konzultálhat. A referens az összegyűjtött információkat rögzíti.
- (10) A bizottság rendelkezésére álló dokumentumokba a meghallgatás előtt legalább hét nappal minden érintett fél,

vagy az adott ügyre vonatkozó írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselője betekinthet. A betekintés alól kivételt jelenthetnek az állami vagy intézményi titokvédelem hatálya alá eső dokumentumok, vagy azok a nyilatkozatok, amelyek bizalmas kezelését kifejezetten kérte a nyilatkozó. Mind a feleket, mind a nyilatkozókat erről a jogukról tájékoztatni kell.

(11) A meghallgatás nem nyilvános, de a bizottság külön kérésre engedélyezheti külső személyek részvételét. A feleket erről és a meghallgatás ügymenetéről előzetesen tájékoztatni kell.

(12) A meghallgatáson legalább három bizottsági tagnak kell jelen lennie. A meghallgatás elnöke az Etikai Bizottság elnöke, távolléte esetén az általa kijelölt személy. A bizottság három fővel határozatképes, ha a három fő között jelen van a meghallgatás lefolytatásával megbízott személy (és/vagy az elnök) és az ügy referense is.

(13) A bizottsági állásfoglalást nem akadályozza meg, ha valamelyik fél vagy képviselője nem jelenik meg a meghallgatáson. Ebben az esetben a bizottság a rendelkezésre álló dokumentumok alapján hozza meg döntését vagy elnapolja a meghallgatást.

(14) A meghallgatáson az érintett felek álláspontjukat szóban vagy írásban ismertetik.

(15) A meghallgatás ügyrendje: a meghallgatás megkezdésekor az elnöknek meg kell kérdeznie, hogy akár a panaszos, akár a panaszolt félnek van-e elfogultsági kifogása a bizottság tagjai ellen. Amennyiben igen, úgy az elfogultsági indítványt a bizottság zárt ülésen megtárgyalja, és erről határozatot hoz.

(16) Ezt követően a bizottság meghallgatja

- a) a referens beszámolóját az adott ügyről és a rendelkezésre álló bizonyítékokról;
- b) a panaszost a panasz fenntartásáról;
- c) a felpanaszolt fél álláspontját és védekezését.

(17) Ezután a bizottság kérdéseket intéz a felekhez, illetve lehetőséget ad arra, hogy egymáshoz kérdéseket intézzenek. Amennyiben vannak tanúk, azokat meghallgatja. A bizottság a tanúk, illetve meghallgatottak nyilatkozata alapján dönt az egyenkénti vagy az egymás jelenlétében való meghallgatásról.

(18) Az elnök dönt arról, hogy a rendelkezésre álló ismeretek elégségesek-e ahhoz, hogy a bizottság meg tudja hozni állásfoglalását. Amennyiben nem, további információk beszerzésével bízza meg a referentst, és meghatározott időre elnapolja a meghallgatást. Amennyiben elégségesnek ítéli a rendelkezésre álló információkat, a bizottság határozathozatalra visszavonul.

(19) A meghallgatásról minden esetben jegyzőkönyv készül, amely tartalmazza

- a) a meghallgatás időpontját;
- b) a meghallgatás helyét;
- c) az Etikai Bizottság jelenlévő tagjainak nevét;
- d) a jegyzőkönyv vezetőjének nevét;
- e) a panaszos és a felpanaszolt személyi adatait;
- f) a többi hivatalosan jelenlévő személy nevét, jelenlétük minőségét;
- g) a panasz tárgyát;
- h) röviden összefoglalva a panasz és a védekezés főbb pontjait és dokumentumait, a meghallgatás lefolyását, annak lényeges mozzanatait, az ügy érdemére vonatkozó, és az elbírálás szempontjából fontos tanúvallomásokat, nyilatkozatokat, bizonyítékokat;
- i) a (15) bekezdésben taglalt, esetleges elfogultsági indítványról a határozatot;
- j) a bizottság határozatát.

(20) A részletes jegyzőkönyvet rövid összefoglaló és audio felvétel helyettesítheti, ebben az esetben erre fel kell hívni a meghallgatottak figyelmét és be kell szerezni a felvételen szereplő személyeknek az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. 5. § (1) a) pontjának megfelelő írásbeli elfogadó nyilatkozatát.

(21) A határozatot a meghallgatás végén a jelenlévőkkel ismertetni kell.

(22) A jegyzőkönyvet a meghallgatást vezető elnök hitelesíti. A jegyzőkönyvről a panaszos és felpanaszolt a hitelesítést követő hét napon belül másolatot kap.

(23) Az Etikai Bizottság zárt tanácskozáson hozza meg határozatát a jelenlévő tagok szótöbbségével. A határozathozatalt megelőző zárt tanácskozáson elhangzottakat nem kell jegyzőkönyvezni. Szavategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A határozatot az elnök rövid indoklással ismerteti.

(24) Az Etikai Bizottság határozatával állást foglal a kérdéses ügyben. Állásfoglalása személyre vagy intézményre vonatkozó kötelezést nem tartalmaz, de az intézmény illetékes vezetőjének címzett ajánlást tartalmazhat. Ezért a határozattal szemben fellebbezést nem lehet benyújtani. Az érdekelt felek a határozathoz megjegyzést mellékelhetnek, amelynek ugyanolyan mértékű nyilvánosságot kell kapnia, mint a határozatnak.

(25) Az Etikai Bizottság minden évben beszámol a Szenátusnak az előző évi tevékenységéről. Az Etikai Bizottság tapasztalatai és javaslatai alapján készült éves összegzést a Szenátus a hatályba lépést követő egy év után megtárgyalja, ha ezalatt előfordul az Etikai Bizottság hatáskörébe tartozó ügy. Ha nem fordul elő ilyen ügy, akkor az összegzés megtárgyalását a Szenátus egy évvel elhalaszthatja.

(26) Az Etikai Bizottság illetékes arra, hogy az Etikai Kódex tartalmára – így saját működésére is – vonatkozó változásokat a Szenátus számára elfogadásra javasoljon.

FOGADALOM

2. melléklet

Én fogadom, hogy az Egyetem szabályait megtartom, követelményeinek magam alávetem.

Minden erőmmel arra törekszem, hogy tanulmányaimat a tőlem telhető legjobb eredménnyel végezzem, a tudomány eredményeit elsajátítsam, és tudásomat hazám javára, a műszaki élet szolgálatába állítsam!

Úgy legyen!

Budapest, 20... hónap ...nap.

.....
Óbudai Egyetem
rektor

A 20..../20..... tanév I. évfolyamos hallgatói nevében:

.....

.....